

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Филология және әлем тілдері факультеті
Орыс филологиясы және әлем әдебиеті кафедрасы

«Бекітілді»
Оқу ісі жөніндегі
проректор
Хикметов А.Қ.

« _____ » _____ 2020

МАМАНДЫҚ БОЙЫНША ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ
«8D01704 – Орыс тілі мен әдебиеті»
ДОКТОРАНТУРАҒА ТҮСУШІЛЕР ҮШІН

АЛМАТЫ 2020

Бағдарлама Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес «8D01704 – Орыс тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша құрастырылды. Бағдарламаны филология ғылымдарының докторы, профессор Б.У. Джолдасбекова, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Э.Р. Когай құрастырды.

Бағдарлама орыс филологиясы және әлем әдебиеті кафедрасының мәжілісінде қаралды
Хаттама № _____ 2020 ж.
Кафедра меңгерушісі _____ Б. Джолдасбекова

Филология және әлем тілдері факультетінің оқу-әдістемелік кеңесінде мақұлданды
Хаттама № _____ 2020 ж.
Әдістемелік кеңес төрағасы _____ Г. Оспанова

Ғылыми кеңес мәжілісінде бекітілді
Хаттама № _____ 2020 ж.

Филология және әлем тілдері факультеті Ғылыми кеңесінің төрағасы
факультет деканы _____ Ө. Әбдиманұлы

МАЗМҰНЫ

1. Мамандық бойынша қабылдау емтиханының мақсаттары мен міндеттері

«8D01704 – Орыс тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша докторантураға (PhD) түсушілерге арналған түсу емтиханы докторанттардың лингвистикалық пәндерді оқу кезінде алған жалпы теориялық және ғылыми дайындығын тексеруді мақсат етеді.

Бағдарлама магистратураның міндетті және элективті курстарының тақырыптарын қамтиды және қазіргі филология жағдайын, оның теориялық-әдіснамалық базасын және ғылыми-зерттеу аппаратын көрсетеді.

1. Ғылым әдіснамасы және оның теориялық негіздері саласындағы білімді, өткен және қазіргі тіл білімінің маңызды тұжырымдамалары мен бағыттарындағы хабардарлықты анықтау.

2. Таңдалған позицияны немесе белгілі бір ғылыми мектепке өзінің бейілділігін дәлелді түрде қорғау қабілетін бағалау.

3. Докторантурада оқу кезінде таңдаған мамандануы бойынша болашақ докторанттың табысты жұмысы үшін қажетті ғылыми хабардарлық деңгейін анықтау.

Түсу емтиханының міндеттері:

1. Ғылым әдіснамасы және оның теориялық негіздері саласындағы білімді, өткен және қазіргі тіл білімінің, әдебиеттанудың маңызды тұжырымдамалары мен бағыттарындағы хабардарлықты анықтау.

2. Таңдалған позицияны немесе белгілі бір ғылыми мектепке өзінің бейілділігін дәлелді түрде қорғау қабілетін, талапкердің коммуникативтік дағдыларын, оның қазіргі орыс тілінің деректерін талдай және салыстыра білу қабілетін, магистратурада алған білімдерге негізделген өзінің логикалық тұжырымын жасай білу қабілетін бағалау.

3. Докторантурада оқу кезінде таңдаған мамандануы бойынша докторанттың табысты жұмысы үшін қажетті ғылыми хабардарлық деңгейін анықтау.

2. PhD докторантураға түсуші тұлғалардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Докторантураға түсуші міндетті:

1) Теориялық лингвистиканың, әдебиеттану мен педагогиканың, әдеби процестің негізгі бағыттарын; гуманитарлық ғылымдар контекстіндегі тіл білімі мен әдебиеттану, педагогиканың іргелі жағдайларын меңгеруді, ғылыми-терминологиялық аппаратты меңгеру дағдыларын қалыптастыруды; орыс тілі мен әдебиетінің, педагогиканың, Қазақстандағы, әлемдегі тарихи-мәдени және тарихи-әдеби үдерістің қазіргі жағдайы мен даму тенденцияларын түсінуге;

2) Ғылыми зерттеулер барысында алынған алғашқы ғылыми мәліметтерді бере білуге, зерттеу сипатындағы бірегей шығармалар жасау, оқытылатын тілде филологиялық және өзге де ақпаратты жинау, сақтау және өңдеу дағдыларын меңгеруге; мәтіндік редакторлардың әртүрлі типтерімен жұмыс істей білуге; пәндік құзыреттілікті қалыптастыру үшін компьютерлік әдістерді, ақпараттық технологияларды қолдануға, шындық туралы объективті білімді қалыптастыру және теориялық ұғынуға;

3) Негізгі филологиялық білімді және филологиялық талдау әдістерін қолдануға; категориялық және философиялық-әдіснамалық аппаратын және қолданбалы мүмкіндіктерін ұғыну арқылы филологиядағы жаңа жетістіктерді сын тұрғысынан бағалау және меңгеруге; болашақ кәсіби қызметінің ықтимал сценарийлерін болжау үшін дүниежүзілік және еуразиялық үдеріс контекстінде табиғат пен қоғамның тұрақты дамуының негізгі принциптерін, тарихын білуді қолдана білуге міндетті.

3. Білім беру бағдарламасының пререквизиттері

«8D01704 – Орыс тілі мен әдебиеті» мамандығы бойынша магистратураның білім беру бағдарламасының пререквизиттері магистратурада оқу кезінде міндетті, базалық элективті және бейінді элективті Модульдер тізіміне кіретін келесі пәндер болып табылады:

APYа 5301 «Тіл білімінің өзекті мәселелері» - 2 кредит;

RCLNI 5206 «Ғылыми зерттеулердегі орыс классикалық әдебиеті» - 3 кредит

PhD докторантура мамандығы бойынша алдыңғы білім деңгейі

«8D01704 – Орыс тілі мен әдебиеті»

6M020500 - Филология

6M021400 – Әдебиеттану

6M021300 – Лингвистика

6M011800 – Орыс тілі мен әдебиеті

6M021000 - Шетел филологиясы

6M010300 – Педагогика және психология

4. Емтиханға дайындық үшін пән бойынша тақырыптар тізімі

APYа 5301 «Тіл білімінің өзекті мәселелері» пәні.

XX ғ.60-шы және 90-шы жылдардағы әлеуметтік-лингвистикалық зерттеулер. XX ғ. 80-ші жылдардың аяғы мен 90 – шы жылдардың басындағы қоғамдық-саяси жағдай. Орыс тіліндегі сыртқы кірмелер XX ғ. 60-шы және 90-шы жылдар. Олардың әсері келбеті қазіргі заманғы орыс әдеби тілі. XX ғ. 90-шы жылдарындағы шет тілдік сөздер. Англицизмдер қазіргі орыс тілінің кірме лексикасының жетеші кірме ретінде компоненті ретінде. Қазіргі кезеңдегі әдеби нормаға көзқарастың өзгеруі, бұқаралық ақпарат құралдарының осы үдерістеріндегі рөлі. Демократияландыру, ырықтандыру және жаһандану қазіргі орыс тіліндегі ең белсенді үдерістер ретінде. Бұл мәселеге тіл біліміндегі көзқарас.

RFP 5302 «XX ғасырдың 20-30 жылдардағы орыс философиялық прозасы» пәні.

Философиялық проза дәстүрлері. Орыс философиялық прозасының «Мәңгілік мәселелері». В.Одоевскийдің шығармашылығындағы философиялық роман. «Любомудров» қоғамының шығармашылық тәжірибесі. В.Одоевскийдің «Орыс түндерінің» сюжеті мен құрылымы. И.С. Тургеневтің мұрасындағы философиялық проза тәжірибесі. Философиялық проза контекстіндегі «Әкелер мен балалар» романын талдау. Тургенев романдарындағы диалогтың рөлі. Ф.М. Достоевский Ресейдегі XIX ғ. ең ірі ойшыл жазушы ретінде. Достоевский романдарындағы философиялық идеялардың әсері. Достоевский философиялық романның дамуы үшін «сабақтар». «Қылмыс пен жаза» «идеялар романы» ретінде. М. Бахтиннің Достоевскийдің романдарын талдауы. Достоевский орыс революциясының пайғамбары ретінде. «Ағайынды Карамазовтар» философиялық роман ретінде. «Ағайынды Карамазовтар» пікірталас және тарихи-философиялық пікірталастар проблематикасы. " Ағайынды Карамазовтардағы» орыс фаустиандығының тақырыбы. «Ұлы инквизитор туралы аңыздар» В. Розановтың пікірінің тәжірибесі. Н.С. Лесков XIX ғасырдың «ең орыс жазушысы» ретінде Лесковтың шығармашылығы бойынша жазбаша бақылау жұмысы. Позитивизмнің философиялық доктриналары және оның Н.Чернышевскийдің шығармашылығына әсері. Чернышевскийдің "Не істеу керек?" романындағы философиялық позитивистік доктриналарды іске асыру. Лесков пен Чернышевский шығармашылығындағы «ойшыл» кейіпкердің мәселесі. Л.Толстой суретші-ойшыл ретінде. Л.Толстойдың романдарындағы «уақыт идеялары». Достоевский және Л. Толстой: ортақтығы мен қарамақайшылығы. Д. Мережковскийдің «Христос және Антихрист» орыс символистік романына философиялық

идеялардың әсері. Орыс символистерінің прозасындағы бейнелердің рөлі. Л. Леоновтың философиялық роман контекстіндегі шығармашылық тәжірибесі. Л. Леоновтың ерте прозасындағы «ойлаушы» кейіпкердің типологиясы. Л. Леоновтың кемел шығармашылығындағы философиялық құрамдас бөлікті дамыту. Антиутопия жанры және оның философиялық проза үшін маңызы. Замятиннің «Біз» романын талдау. Е. Замятин прозасының баяндауы мен қақтығыстың ерекшелігі. М. Булгаковтың шығармашылық тәжірибесі: революциялық және революциядан кейінгі Ресейдің бейнесі. М. Булгаковтың романдарындағы «жақсылық» және «жамандық»: қазіргі булгаковедиядағы даулар. «Мастер және Маргарита» бейнелі символикасының сипаты. Негізгі кейіпкерлердің өзара байланысы әлемнің негізгі рухани күштері арасындағы өзара қарым-қатынас тұжырымдамасы ретінде. Б. Пастернактың шығармашылығындағы Ресей бейнесі. «Доктор Живаго» Пастернактың орталық бейнелері оның әйел және ер ипостасидегі Ресейдің бейнесі ретінде. Б. Пастернактың орыс революциясының тұжырымдамасы. «Доктор Живаго» киелі контексті. А. Солженицынның көрегендігі: басты романдардың проблематикасы және публицистиканың сипаты. «Бірінші айналымда» философиялық роман ретінде.

RCLNI 5206 «Ғылыми зерттеулердегі орыс классикалық әдебиеті» пәні.

Орыс классикалық әдебиеті бойынша ғылыми зерттеулер: көркем мәтінді интерпретациялаудың адекваттылығы мәселесі. Көркем шығарманы интерпретациялау және ғылыми талдау-тәсілдерді шектеу. Көркем мәтінді ғылыми түсіндірудің негізгі принциптері. Ғылыми түсініктеме көркем мәтінді интерпретациялау тәсілі ретінде. Көркем мәтіндердің түсіндірме түрлері: текстологиялық, тарихи-әдеби, нақты (сөздік) пікірлер. «Евгений Онегинге» В. В. Набоковтың түсініктеме ерекшеліктері және Ю. М. Лотманның «Евгений Онегинге» түсініктеме ерекшеліктері (салыстырмалы аспект). Г.М. Фридендер мен Г.В. Коганның Ф.М. Достоевскийдің «Қылмыс пен жаза» романына «түсініктеме» ерекшеліктері: ортақтылық пен айырмашылықтар. Пушкиннің «Кішкентай трагедиялары»: циклдің идеялық және эстетикалық логикасы. Драмалық конфликттің ерекшеліктері, оның жалпы философиялық мағынасы. «Мәңгілік бейнелер» және драмалық қақтығыстың ерекшеліктері, пушкинистерді зерттеудегі оның жалпы философиялық мәні. А. С. Пушкиннің «Борис Годунов» трагедиясы: оның психологиялық, адамгершілік, саяси мазмұны. Драма қақтығысы халық пен билік қақтығысы ретінде. А. С. Пушкиннің «Борис Годунов» трагедиясының жаңашылдығы. Трагедия көздері, негізгі кейіпкерлер. А.С. Пушкиннің «Гробовщик» повесі қазіргі зерттеушілердің интерпретацияларында. А. С. Пушкиннің «Пиковая дама» повесі: кейіпкер мәселесі және оның бейнесінің принциптері. Н.В. Гогольдің «Миргород» жинағы көркемдік тұтастық ретінде: провинциялық тұрмыстың бейнесі, заманауи зерттеулердегі хронотоптардың ерекшелігі. Н.В. Гоголь «Ескі жарық үй-жайларындағы» идилликалық әлем (И. А. Есауловтың мақаласын талдау. А. С. Пушкиннің «Мыс шабандозы»: поэтикасы және проблематикасы. Н. В. Гоголь: циклдегі Петербург бейнесінің көркемдік ерекшеліктері. Н.В. Гогольдің «Шинель» повесі. Шығармадағы поэтика және стиль, символика. «Қияли әлем» Н.В. Гогольдің «Петербург повестеріндегі» ерекше көркем үлгі ретінде. Н.В. Гоголь «Петербург повестеріндегі» фантастика және нақтылық. Н.В. Гоголь «Мұрын» және «Портрет» повестерінің интерпретациясы И. Анненскийдің «Көрініс кітабында».

HTVA 5208 «Көркем мәтін: талдау түрлері» пәні

Ежелгі орыс ескерткіштері. Ескерткіштерді құру уақытының мәселесі, олардың тарихи және халықтық-поэтикалық негізі. Ежелгі орыс шығармаларындағы жанрлық белгілердің синтезі. Ежелгі орыс әдебиетіндегі автордың мәселесі. Ежелгі орыс жол әдебиеті (жанр хождения). Жанрдың пайда болу тарихы, Ежелгі орыс саяхатшыларының негізгі мақсаттары. Олардың жол жазбаларының формалары мен мазмұнының ерекшеліктері. Ежелгі орыс агиографиясы (өмір сүру): жанрдың жалпы сипаттамасы,

мақсаты мен мақсаты. Кейінгі орта ғасырдағы әдеби үдерістегі тұрмыстық повесть. Композицияның ерекшелігі, бейнелер жүйесі, тұрмыстық повестің стилі. Орталық таңбаларды бейнелеу тәсілдері. Өмір сүру канонының бұзылуы. М.В. Ломоносов. Орыс өлеңінің реформасының аяқталуы («Хотиннің алынуына Ода», «Орыс өлеңінің ережелері туралы хат»). Ломоносовтың әдебиеттің мәніне көзқарасы («Анакреонтпен әңгіме»).

5. Пән бойынша білімді бағалауға қойылатын талаптар:

«Өте жақсы» деген баға қойылады, егер докторант:

- билетте көрсетілген сұрақтарға толық толық жауап берсе; ғылыми ұғымдармен еркін талдау жасаудағы объект туралы жүйелі білім жиынтығын, олардың маңызды және маңызды емес белгілерін және себеп-салдарлық байланыстарын бөліп көрсете білуді көрсетсе; өзінің ғылыми зерттеулері үшін гуманитарлық ғылымдар саласында теориялық және практикалық білімді сыни талдау және қолдану қабілетін көрсетсе.

«Жақсы» деген баға қойылады, егер докторант:

- қойылған сұрақтарға толық жауап беріп, негізгі ережелерді дәлелді түрде ашса; жауапта ашылмалы ұғымдардың, теориялардың, құбылыстардың мәнін көрсететін нақты құрылым, логикалық бірізділік байқалса; жауапты әдеби тілмен ғылым терминдерінде баяндаса; сондай-ақ егер жауапта комиссия мүшелерінің көмегімен талапкер түзеткен кемшіліктер жіберілген болса.

«Қанағаттанарлық» деген баға қойылады, егер докторант:

- қойылған сұрақтарға дәйекті жауап бермесе, бірақ бұл ретте маңызды және маңызды емес белгілер мен себеп-салдар байланыстарын бөліп көрсете білуді көрсетсе; қисынды жауап берсе және ғылым терминдерінде жауап берсе; сондай-ақ егер талапкер өз бетінше түзетуге қиындық туғызатын негізгі ұғымдарды анықтауда 1-2 қателіктер жіберсе.

«Қанағаттанарлықсыз» деген баға қойылады, егер докторант:

- толық емес жауап берсе; ақпаратты қисынсыз баяндаса; дәлелдемелермен қиындығы болса; сауатсыз сөйлесе; жауап бергенде қорытындыларды өткізсе; терминдер мен ұғымдардың анықтамаларында, фактілер мен құбылыстардың сипаттамасында елеулі қателер жіберген болса. Сондай-ақ егер қосымша сұрақтарға жауап бергенде талапкер комиссия мүшелерінің кеңестерінен кейін ғана білім арасындағы байланыстың бар екенін түсінсе.

Пән бойынша түсу емтихандарының нәтижелерін бағалау шкаласы

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	% мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	

D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

6. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Қазіргі Русистиканың өзекті мәселелері / ред. Н. М.Шанский. – М., 1991.
2. Алефиренко Н.Ф. Тіл туралы ғылымның қазіргі мәселелері. – М.: Флинта: Ғылым, 2005.
3. Жаналина Л.К. Тіл білімінің өзекті мәселелері. - Алматы, 2006.
4. Ли В. С. Қазіргі заманғы лингвистикадағы білімнің парадигмасы: магистранттарға арналған оқу құралы. - Алматы: Қазақ университеті, 2003.
5. XX ғасырдың аяғындағы орыс тілі (1985-1995). - М.: Орыс мәдениеті, 2000.
6. Темірғазина З.Қ. Отандық және шетелдік лингвистикадағы заманауи теориялар. – Павлодар, 2002.
7. Лотман Л.М. Орыс философиялық романы. - М., 1986.
8. Агеносов В.В. Кеңес философиялық романы. - М. Прометей, 1990.
9. Бахтин М.М. Сөз шығармашылығының эстетикасы. - М.,1979.

Қосымша әдебиеттер:

1. Акимова Т. Н. Жаңа синтаксисе қазіргі орыс тілі. – М., 1990.
2. Апресян Ю. Д. Прагматикалық ақпарат үшін түсіндірме сөздігі // Прагматика және интенсивтілік проблемасы. – М.: Ғылым, 1988.
3. М. Блэк Метафора. – М.: Прогресс, 1990.
4. Валгина Н. С.Қазіргі орыс тіліндегі белсенді үдерістер. – М., 2004.
5. Ван Дейк Т. А. Тіл, таным, қарым-қатынас. М.: Прогресс, 1989.
6. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Тіл және мәдениет. - М.: Орыс тілі, 1990.
7. Займова Е.В. Тілдік өзектілеудегі интенционалдылық семантикасы мен прагматикасы: ағылшын тілі материалында. – Барнаул, 2005. - 193 б.
8. Костомаров В.Г. Дәуірдің тілдік мәні: масс-медианың сөйлеу тәжірибесін қадағалаудан. – СПб.: Златоуст, 1999.
9. Крысин Л. П. Қазіргі орыс тілін зерттеудің социолингвистикалық зерттеу аспектілері / Л. ред. Ю. Д. Дешериев. – М.: Ғылым, 1989.
10. XX ғасырдың соңындағы лингвистика: қорытындылар мен перспективалар. -2 томдық. – М., 1995.
11. Лингвистикалық энциклопедиялық сөздік. Бас редактор В.Н. Ярцева. – Мәскеу, 1990
12. Н. Б. Мечковская, Б. А. Плотников, А. Е. Супрун Жалпы тіл білімі. Тілдің мәні мен тарихы. – Минск, 1993
13. Жалпы тіл білімі. Тілдің өмір сүру формалары, функциялары және тарихы. Жалпы ред. Қараңыз. Серебренникова Б. А. – М., 1970.
14. Попова З. Д. Стернин И. А. Когнитивтік лингвистика. – М.: АСТ: Восток – Запад, 2007. – 314 б.
15. Семантика және прагматика мәселелері. Ғылыми еңбектер жинағы. <http://www.gumer.info/bibliotek/Buks/Linguist/probl/index.php>
16. Ғылыми ағартудағы орыс тілі. – № 1. - М.: Славян мәдениеті тілдері, 2001.
17. Адам факторы тілде. Тіл және әлем көрінісі. М.: Ғылым, 1988.
18. А. Н. Петров Федор Тютчевтің тұлғасы мен тағдыры. М., 1992.
19. Гиршман М.М. А.С. Пушкиннің, М. Ю. Лермонтовтың, Ф. және. Тютчевтің ақындық шығармаларын талдау. М., 1981
20. Гинзбург Л. Я. Көркем проза психологизмі туралы. М., 1977.
21. Манн Ю. В. Орыс философиялық поэзия. Ақын-насихат айтушылар. А. С. Пушкин, Ф. И. Тютчев. М., 1976.
22. Григорьева А. Д.Тютчев поэзиясындағы сөз. М., 1980.
23. Бухштаб Б. Я. А.А. Фет: Очерктер. Өмірі мен шығармашылығы. Л., 1990.

24. Ерилова Л. Я. Ақын-лирик Тютчев пен Фет шығармашылығының психологиясы. М., 1979.
25. Долгополов Л. А. Блок. Тұлға және шығармашылық. А., 1978.
26. Долгополов Л. К. Ғасырлар тоғысында. XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басындағы орыс әдебиеті туралы. Л., 1977
27. Келдыш В.А. XX ғасырдың басындағы орыс реализмі. М., 1977.
28. Гейдеко В.А. Чехов және Бунин. М., 1976.
29. Долгополов Л. А. Блок. Тұлға және шығармашылық. А., 1978.
30. Максимов Д. А. Блоктың поэзиясы және прозасы Л., 1975.
31. Михайлов Б.В., Тагер Е. Б. М. Горькийдің шығармалары, М., 1969
32. Орлов Вл. Александр Блок. Шығармашылық очерк. М., 1956.
33. Ақын және оның ерлігі. Александр Блоктың шығармашылық жолы. М., 1973.
34. Долгополов Л. К. Андрей Белый және оның «Петербург» романы. Л., 1988.
35. Овчаренко А.И. 2 томдық таңдамалы шығармалар, М. т.1 М. Горький және әдеби XX ғасырдағы ізденістер. М., 1986. (4-ші басылым.)
36. Иезуитова Л.А. Л. Андреев Шығармашылығы. (1892 - 1906) Ә., 1976.
37. Муратова К. Д. Леонид Андреев-драматург // Орыс драматургиясының тарихы. XIX ғасырдың екінші жартысы - XX ғасырдың басы (1917 жылға дейін).
38. Громов П. А.А. Блок, оның ізашарлары мен замандастары. М., Л., 1966
39. Казак В. XX ғасырдағы орыс әдебиетінің лексиконы.- М., 2006.
40. Еремеев А. В. Орыс философиялық проза.- Томск, 1989.
41. Франк С. Л. Орыс дүниетанымы.- СПб., 1996.
42. Ершов Л. Ф. Орыс философиялық роман.- Л.: Ғылым, 1987.
43. Лихачев Д. С. Философия бойынша очерктер, көркем шығармашылық.- СПб., 1996.
44. Гиршман М. М. Әдеби шығарма: көркем тұтастықтың теориясы. –М., 2002.
45. Есаулов И. А. Әдеби шығарманы эстетикалық талдау. – Кемерово, 1991.
46. Корман Б.О. Әдебиет теориясы мен тарихы бойынша таңдамалы еңбектер. – Ижевск: 1992.
47. Лотман Ю. М. Мәтіндегі Мәтін // Лотман Ю.М. Таңдаулы мақалалар. Т. 1. – Таллинн, 1992. С. 148-160.
48. Манн Ю. Гоголь поэтикасы. - М., Көркем әдебиет, 2000.
49. Тюпа В. И. Көркем талдау (кіріспе әдебиеттанулық талдау). М.: Лабиринт, РГГУ, 2001. - 192 б.
50. Федоров В.В. Поэтикалық шындықтың табиғаты туралы. – М., 1984.
51. Эйхенбаум Б.М. Гогольдің «Шинелі» қалай жасалды? // Эйхенбаум Б. М. Жазушының шығармашылығы туралы. Поэзия туралы. –Л., 1986.